

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

43. An expositi dicantur irregulares? Ex p. 4. tr. 2. res. 58.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

edad muy mal se puede hechar de ver, si el niño era de un mes, que nacen algunos tan grandes como son otros de un mes. Sic ille. Idem etiam cum Vasquez in 3. part. tom. 3. disp. 146. c. 4. n. 26. dicendum puto, si puer expositus esset inter infideles, etiam si haberet chartam appositam testamenti de Baptismo, nam in tali casu puto esse baptizandum sub conditione. Item puto cum Petro Ochagavia de sacram. tract. unico de ref. sacram. baptismi. questione 11. num. 8. si pueri inveniantur in memore, de quibus dubitaretur quibus essent parentibus nati an fidelibus, vel infidelibus deberent enim sub conditione baptizari, ut salutis æterne amittendæ periculum vitaretur.

4. Non retineam etiam hic apponere dubium, de quo olim interrogatus fui an peccaret mortaliter, si quis non baptizatum baptizaret sub conditione, tunc multi affirmativè responderunt, sed ego negativam sententiam docui, & adduxi Ludovicum de San Juan in summa de sacram. baptismi questione 1. artic. 8. dub. 2. conclus. 2. ubi sic ait: [Peccato venial es baptizari conditionalmente al que consta no estar bautizado porque bautizar con condicion en caso cierto es acto inutil, y contra el uso de la Iglesia que solo pone condicion en caso dudoso, y digo que es venial, por que la materia de la injuria es leve.] Sic ille, & Villalobos ubi supra n. 2.

RESOL. XLIII.

An expositi dicantur irregulares? Ex part. 4. tract. 2. Refol. 58.

Hanc questionem ego tractavi in 2. part. tract. 15. resolut. 22. & pro parte affirmativa multos Doctores adduxi, quibus nunc addo Hurtado in disp. 2. de irregul. diff. 14. n. 57.

2. Sed ibi ego negativam sententiam tenui, & nunc etiam teneo, & præter DD. quos ibi pro hac sententia citavi, novissimè illam tenet, me citato, 10. Dominicus Tassonus in pragmat. de antisato vers. 13. observ. 1. n. 78. Squillante de privileg. Cleric. cap. 4. dub. 2. n. 39. Mercerus in 3. part. D. Thoma de Sacram. quest. 24. dub. 12. queritur 2. Malderus in 1. 2. D. Thoma quest. 19. art. 5. disp. 87. in fine. Præpositus in 3. part. quest. 5. de irregul. dub. 16. num. 127. Salasin 1. 2. tract. 8. disp. unico. f. 24. n. 246. Pelantius in addit. ad 3. part. quest. 20. disp. 5. & Turrianus de censur. lib. 9. disp. 1. dub. 1. asserit de jure novo hanc sententiam tenendam esse: nam Gregor. XIV. Bulla quadam edita an. 91. in gratiam confraternitatis pro expositis decernit, ut habeantur pro legitimis, quod etiam testatur Petrus Cornejo in 3. part. D. Thoma tract. 5. de irregul. disp. 15. dub. 1. n. 4. Coninch in disp. 18. dub. 12. n. 105. Peyrinus tom. 2. de Relig. Prel. quest. 2. cap. 5. §. 9. num. 136. Henriquez lib. 13. c. 8. n. 10. in gloss. lit. L. & Avila de cens. part. 7. disp. 3. dub. 9. Vnde sine ullo metu irregularitatis puto supradictos expositos posse sacros Ordines suscipere, & ratio est, quia expositi nullo jure decernuntur illegitimi, & quod aliquis exponatur, non est sufficiens signum quod sit extra matrimonium susceptus, cum parentes ob pauperatē prolem suam interdum exponant; ergo, &c.

RESOL. XLIV.

An dubius, si quis sit illegitimus, debeat censeri irregularis?
Et alii quatuor casus in corpore hujus Resolutionis circa illegitimitatem explanantur ad incurrendam, vel non incurrendam irregularitatem. Ex p. 4. tract. 2. Ref. 59.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam teneat Vasquez, Covar. & Toletus, quos citat. & sequitur Hurtado disp. 2. de irregul. diff. 17. n. 56. ne se exponat periculo faciendi contra prohibitionem irregularitatis, quod autem dicitur neminem in dubio esse condemnandum, tantum est verum de pura condemnatione, seu poena, non verò de condemnatione, seu poena, quæ est prohibitio, ob rationem dictam. Hæc Hurtado, cui adde Reginaldum tom. 2. lib. 30. tract. 2. cap. 7. num. 78. & Turrianum de censur. lib. 9. disp. 71. dub. 1.

2. Verum ego contrariæ sententiæ tanquam probabiliori adhæreo, quam tueretur Petrus Cornejo in 3. part. D. Thoma tract. 5. de irregul. disp. 15. dub. 1. §. 2. Coninch, disp. 18. dub. 12. n. 102. & Avila de censur. part. 7. dub. 10. juncta disp. 2. dub. 5. concl. 2. quia, ut supra ostensum est, in aliis casibus præter homicidium si utrinque sit æquale dubium facti, & pro utraque parte adint rationes æquæ probabiles, non tenetur se reputare irregularem, sed poterit adherere alteri parti, sc. quod non sit irregularis, nisi in casibus à jure & extra casum homicidii non exprimitur in jure quod in dubio sit aliquis irregularis. Ergo, &c.

3. Notandum est tamen hic primò ex communi sententia DD. quod si mater conjugata dicat filio etiam in fine vitæ, vel si dicat cum juramento eum esse illegitimum, is non tenetur credere nisi circumstantiæ valde urgent, & rationibus convincatur: ut si uterque parens id affirmat. Vide Bonacinam de cens. disp. 7. §. 2. punct. 3. n. 5. & Mercerus de Sacram. in 3. part. D. Thoma. q. 24. dub. 12. queritur 2. ubi etiam docet neminem debere se reputare illegitimum propter aliquem rumorem & infamiam, quia hæc non inducunt sufficientem probationem, & prævalet possessio bonæ fidei cum iusto titulo matrimonii.

4. Nota secundò non esse illegitimum filium quando tempore quidem conceptionis intercedebat impedimentum dirimens, tamen eo sublato tempore ejus natiuitatis parentes validè poterant contrahere, ut quando, v. g. quis carnaliter cognovit suam consanguineam quam impetrata dispensatione in uxorem accipit antequam proles nascatur. Ita Sanchez de matrim. lib. 8. disp. 7. num. 19. & Sayrus de censur. lib. 6. c. 10. num. 19. licet contrariam docuerit Præpositus in 3. part. quest. 5. de irregul. dub. 16. n. 126.

5. Nota tertio celebrem doctrinam adductam à Reginaldo tom. 2. lib. 30. tract. 2. cap. 7. num. 72. ubi sic ait, Adverte probabile esse illegitimum qui sine dispensatione ad aliquem Ordinem promotus est antequam ipsius parentes matrimonio inter se conjungerentur posse post initum tale matrimonium, per quod factus est legitimus, Ordinem susceptum exercere, & ad altiores ascendere. Namque per illam suspensionem Ordinis non incurrit in novam irregularitatem, sed tantum suspensionem ab executione suscepti, atque illa, cui subiciebatur ex defectu natalium, purgata est per sequens matrimonium, per quod verè factus est legitimus; quia igitur nulla ei superest irregularitas, nulla opus habet dispensatione. Cessat pariter suspensio secuta ex illa ordinatione, nam cessat effectus, cessante ipsius causa. Idèoque sicut ordinatus ante ætatem hoc ipso, quod ætas debita advenit, potest sine dispensatione exercere susceptos Ordines; ita & is qui adhuc illegitimus ordinatus est, potest prædicto modo factus legitimus in susceptis Ordinibus ministrare. Hæc omnia Reginaldus, & alii.

6. Nota quartò quod filii censentur legitimi, quando matrimonium contractum inter duos invalide fuit ob occultum aliquod impedimentum, sed unus eorum bona fide contraxit in facie Ecclesiæ. Ita Bonacina de cens. disp. 7. qu. 2. punct. 3. num. 3. licet Suarez & alii penes ipsum hoc verum esse asserant, dum uterque

contra